זון אויפגאנג — 4.46
זון אונטערגאנג — 8.03

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

דאס אידישע וואָרט

THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
ווינטיק, קיל

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 95. Winnipeg, Tuesday May 13, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג

דינסטאג טו׳ אייר, תר״ץ.

אנטי-אידישע עקסצעסן בושעזוען אין רומעניע

ראט פון פעלקער ליגע וועט אויפנעמען ארץ-ישראל פראגע

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

זשענעוואַ, מאי 13 (איטא). — דער ראט פון דער פעלקער ליגע האט אויף דער נעכטיקער פרימארגנדיקער זיצונג באשלאסן, אויף דער בקשה פונ׳ם בריטישן אויסערן מיניסטער הענדערסאן, איינצושליסן די פאלעסטינער פראגע אינ׳ם סדר־היום. צו נעבן דער בריטישער רעגירונג די געלעגענהייט צו אנאנסירן די נעמען פון די מיטגלידער פון דער קאמיסיע אויסצופארשן די כותלי־מערבי פראגע.

—(::)—

וועגרעוויל נעמט אויף ערשטן סי. פּי. אר. צוג אין שטעטל

עדמאנטאן, מאי 13. — די נייע צווייג ליניע פון דער סי. פּי. אר. אין מערב קאנאדע, וואס איז לעצטנס אויפגעבויט געווארן פון ווילינגראן צו וועגרעוויל, אל־בערטא, א מהלך פון 25 מייל, איז שבת אפיציעל דערקלערט געווארן פאר דערעפענט, מיט דעם אנקום פון דער ערשטער אפיציעלער פאסאזשירן־באן צו דער נייער איינזנבאן סטאנציע אין וועגרעוויל.

א רעגלמעסיקע איינזנבאן באדינונג אויף דער ליניע, דרום פון ווילינגראן, וואס וועט זיין פארבונדן מיט עדמאנטאן, וועט זיך אנפאנגען אין א וואך ארום.

הונדערטער איינוואוינער האבן אפגעווארט ארום דער פלאטפארמע די ערשטע סי. פּי. אר. באן אין שטעטל.

פראגע פון סאָציאליסטישע פראָ־פאָלעסטינע קאָמיטעטן פאַרהאַנדלט ביי צווייטן אינטערנאַציאָנאַל

אדלער איז מיט דער מיינונג, אז אזעלכע קאָמיטעטן קאָנען ניט געגרינדעט ווערן, באָטש יעדער סאָציאַליסט קאָן אַליין באַטייליקן זיך אין פאַלעסטינער אַרבעט

(ספּעציעלע טעלעגראַמאַס צו "דאָס אידישע וואָרט" פון "איטאַ")

בערלין, מאי 13 (איטא). — צו איז א סאציאליסטישער פרא־פאלעסטינער קאמיטעט דערלויבבאר, איז דיסקוטירט געווארן אויף דער זיצונג פון דער עקזעקוטיווע פון צווייטן אינטערנאציאנאל, וועלכע איז געעפנט געווארן דאָ נעכטן נאָכמיטאָג.

פרידריך אדלער האט אנגעצייכנט זיין שטאנדפונקט, לויט וועלכן די פאלעסטינער טעטיקייט איז די פערזענלאכע זאך פון יעדן איינציקן סאציאליסט. ער איז אבער מיט דער מיינונג, אז מען קאן ניט דערלויבן אזא ארגאניזאציע נאָם זאל טראגן דעם סאציאליסטישן נאמען.

קאפלאנסקי האט ביי דער זיצונג אנטוויקלט די ציוניסטיש־סאציאליסטישע אידעען, פארזעענדיק די העבאטע לעצטן אונטן. א רעזאלוציע וועגן דעם ענין וועט וואַרשיינלאך אנגענומען ווערן.

אדלער האט שוין איין מאל אויפגעהויבן די פראגע אויף דער לעצטער זיצונג אין צוריק, אין פארבינדונג מיט דער פראגע פון דער ליגע פאר׳ן ארבעטנדיקן ארץ־ישראל, ווען יארבלום האט פארלאנגט מען זאל געבן א געלעגענהייט די פועלי־ציון צו אינפארמירן די מיטגלידער וועגן די אקטיווטעטן און ציל׳ן פונ׳ם פועלי־ציוניזם, איידער די פראגע ווערט דעבאטירט.

—(::)—

אין קווינס טעאטער

מארגן, מיטוואך אונט, פירט אויף די נייע קווינס טעאטער טרופע אויפ׳ן אל־נעמיינעם פארלאנג יעקב קאהען־בער־לינס דערפאלג, "דער טאנץ צום טויט".

"דער טאנץ צום טויט" איז פון יעקב קאהען־בערלין געשפילט געווארן אין ווי־ניפעג ווען ער האט צום ערשטן מאל גאסטראלירט דא אין שטאט.

איצט, צו זיין דריטן באזוך אין ווי־ניפעג, וועט ער אויף דעם אלגעמיינעם פארלאנג ווידער אויפפירן די דאזיקע דראמע און עס איז צו דערוואַרטן אז א גרויסער עולם וועט קומען זעען די דאָ־זיקע דראמע געשפילט פון דעם גאנצן אנסאמבל.

לעצטן פרייטאג און שבת אוונט צו זייער ערשטער אויפפירונג, איז דער טע־אטער געווען געפאקט, און דער עולם איז געווען העכסט צופרידן מיט דער פאר־שטעלונג. דער עולם איז געבעטן צו גע־דייקען אז די פארשטעלונגען פאנגען זיך אן פונקט 8.30 נ. מ.

צוויי אידישע סטאָרס באַגנב׳עט נעכטן

די סענטראל דראג סטאר, עדמאנטאן סטריט און נאטר־דיים עווע., איז איינגע־בראכן געווארן נעכטן פרי, און סחורה אויף פון דריי ביז פיר הונדערט דאלאר, און ארום $50 אין מזומן איז ארויסגע־גנב׳עט געווארן. דזשאזעף ווייל׳דער, איי־נענטימער, איז אויפגעוועקט געווארן פון דער פאליציי, וועלכע האט אים ארויסגע־רופן אנטדעקנדיק די גנבה.

איינבראכנדיק זיך דורך א פענסטער אין דעם הינטערשטן טייל פון דער סטאר, זיינען גנבים אריין אין ליאנס ליימיטער (לעאן טעסלערס), קליידונג סטאר, 449 פארטעדזש עווע., נעכטן פארטאג, און האבן דארטן ארויסגע׳גנב׳עט קליידער אויף איבער $400.

אידן צעלויפן זיך פון דערפער. — אַרעסטירטע כוליגאַנעס ווערן באַלד באַפרייט, — אידן געדאַלטן אונטער אַרעסט

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

בוקארעסט, מאי 13 (איטא). — מיליי־טערישע אפטיילונגען פאטרולירן די גאנצן פון יאסי, נאכדעם ווי א גרופּע קוויסטי־שע סטודענטן האבן אטאקירט אידישע פארבייגייער אין פארבינדונג מיט דער פייערונג פונ׳ם רומענישן נאציאנאלן יום־טוב דעם 10טן מאי. דער פאליציי איז געלונגען צו ארעסטירן בלויז איינעם פון די כוליגאנעס, א געוויסן לידעצעאנו, וועל־כער איז אבער צלייך באפרייט געווארן.

א אידישע דעלעגאציע, אנגעפירט פונ׳ם אונ׳ווערסיטעט פּראפעסאר באטקעס, האט אריינגעגעבן א פּראטעסט צום יוסטיץ מי־ניסטער קעגן דער באהאנדלונג פון די ארעסטירטע אידן פון טרינופרומאס, ארעסטירט פאר פארטייזיק זיך קעגן אן אטאקע פון קוויסטן, פאדערנדיק זייער באפרייונג.

פון באלטיק, בעסאראביע, ווערט באַ־ריכטעט, אז א געשלעג איז דארט אויסגע־בראכן, ווען די קוויסטן האבן געפּרוּווט אפנעמען דעם ווייס־בלויען פלאג געטראגן פון שילער פון דער אידישער גימנאזיע, וואס־האבן זיך באטייליקט אין א פּאראַ־לבבור דעם 10טן מאי. כאטש איין קוויסט איז ארעסטירט געווארן, איז ער אבער באלד באפרייט געווארן.

טשערנאָוויץ, מאי 13 (איטא). — הונ׳ דערטער אידישע פליכטלינגען זיינען אנ־געקומען קיין דארן, בוקאָווינע, אנטלויפנ־דיק פון די אנטיסעמיטישע אטאקעס וואס בושעווען אין א צאל דערפער און שטעט־לאך, באזונדערס אין דישנאָוו און בארשא געגנטן, אין מארמאראש. די פליכטלינגען האבן זיך געזעען מיט סענאטאר עבנער, פּאדערנדיק שוץ. עבנער האט טעלעגראַ־פירט צום פּרעמיער און צום אינערן מי־ניסטער, מען זאל אננעמען מיטלעך קעגן די כוליגאנעס. דערווייל אבער גייען ר־אטאקעס אָן.

אַנב - אורחא

פון מארס

ווען פארטייאישקייט ווערט א קללה

דר. זשיטלאָווסקי האט אנומלט פאר־גליכן די אידישע געזעלשאפטלאכקייט צום קענינ מידאס, — דעם לעגענדאַרישן גרי־כישן קענינ, וואס האט אויסגעווירקט ביי די געטער, אז אלץ וואס ער נעמט אריין אין האנט זאל פארוואנדלט ווערן אין גאלד.

גאלד פאר זיך אליין איז טאקע א ברכה, ווען אבער דאס שטיקל ברויט און ביסל וואסער וואס מען טראגט צו צום מויל ווערט אויך פארוואנדלט אין גאלד, דאן קעג מען שוין אפזאגן וידוי און באשטעלן די חברה־קדישא.

רעליגיע איז ריינע גאלד, ווען זי איז א פראגע צווישן דעם מענשן און זיין אייר־גענעם געוויסן, ביי אונז ווערט אבער אלץ פארוואנדלט אין רעליגיע, — אונזער נא־ציאנאליזם, אונזער סאציאליזם, אונזער אידיזיזם, אונזער העבריאיזם און א. וו., — איינגהארציקער פאנאטישער רעליגיע, דער רעליגיע פון די טארקווימאראס. דאס איז שוין א גרויסע קללה, וואס שטעלט אין סכנה אונזער נאנצע עקזיס־טענץ.

אלע קירכלאכע רעליגיעס, ווי באקאנט; צייכענען אן רעוולאציעס, וועלכע בינדן דעם מענשן אויף טריט און שריט, סיי אין זיין געזעלשאפטלאכן; און סיי אין זיין פּריוואטן לעבן. זיי בינדן אים סיי פיזיש, און סיי נייסטיק, — זיי בינדן זיין געדאנק, ניט דערלויבנדיק אים קיין פרייע מיינונג. די קירך, הייסט עס, טראכט שוין פאר אירע אנהייננער.

אונזערע פארטיי פּראגראמען בינדן דעם מענשן פונקט אויף דעם זעלבן אופן. זיי פארוואנדלען זיך אין קירכן.

אונזערע פארטיי מענשן האבן א פאר־טיקע מיינונג וועגן אלע דערשיינונגען אינ׳ם געזעלשאפטלאכן לעבן, וואס ווערט דיקטירט בלויז פון איין זאך: "אין דאס גוט פאר אונזערע פארטיי צוועקן, ערער ניט".

דער בולט׳סטער באוויז איז אפשר די באציאונג פון די קאמוניסטן צו די ארץ־ישראל געשעענישן לעצטן אונטסט. די "קירך" האט נאר געדארפט אפ׳פסק׳ענען אז ס׳איז אין אירע אינטערעסן צו שטי־צען די אראבער, און באלד זיינען די אר־דען פארוואנדלט געווארן אין פּאגראם־שטשיקעס, און באלד האט מען שוין צו־געשטעלט די נויטיקע ידיעות, וועגן "טוי־זענטער דערמאָרדעטע אראבער" . . .

* * *

אונזערע פארטיי מענשן האבן איבער־געריסן מיט רעליגיע פון זייערע מאטעס, אבע ראנשטאס דעם האבן זיי זיך געשא־פען נייע קירכן, און אין זייער פאנאטיזם און אומטאלעראנץ טרעפן זיי ווייט אי־בער די טאטעס.

דער פארטיי קאמף אויף דער אידישער נאס האט אנגענומען די עקלאהאסטע פארמען. ער באשטייט ניט אין א פריי־ען אויסטויש פון מיינונגען, נאר אין בל־בולים און זלזולים, אין די מיאוס׳טע זיר־לערייען, אין שקרים און — אין מעסער שטעכענישן.

צו דערשלאגן דעם קעגנער, איז די הייפט אויפגאבע פון אונזערע פאליטישע פארטייען. פאר דעם צוועק שטעלט מען זיך ניט אפ פאר קיין מיטל, ווי מיאוס ער זאל ניט זיין.

און גלייכצייטיק מאכט מען נאך דעם איינדרוק, אז די פארטייאישקייט איז עפעס א הייליקייט, און זי איז דער־פאר מע תמצית פונ׳ם לעבן, און דער וואס שטייט אויסער איר, איז ניט ווערט וואס די ערד טראגט אים . . .

* * *

דער קולטור טוער האט ניט קיין פרע־טענזיעס אויף צו לייזן אלע פּראבלעמען פון דער מענשהייט.

דער מוזיקער וואס שאפט מוזיקאלישע ווערטן פאר דער מענשהייט, באטראכט זיך ניט ווי דער משיח און דערלייזער פון דער וועלט.

דער גרויסער וויסנשאפטסמאן, דער גאון פון אונזער דור, איינשטיין, לאזט זיך פירן אין ציוניזם פון אנדערע, וואס ווייס מער וועגן דעם.

דער פארטיי מענש אונזערער אבער מוז אויסוואקסן אומעגן, וואו מען פארוויס אים ניט. אויף אלץ אין דער וועלט מוז ער זיך פּאפרופן, און צו אלץ טרעט ער צו מיט זיין פארטיקער פארטייאישער מאס.

נו, וועגן א רעוואלוציע איז דאך אפ־גערעדט, — דאס איז דאך זיין געביט, אבער ער מוז אויך זאגן זיין פארטייאי־שע מיינונג וועגן קונסט, ליטעראטור, קינדער דערציאונג, קולטור טעטיקייט, און א. וו.

ער איז ווי יענער ליטוואק, וואס נעמט זיך אן אפילו אן אם צו ווערן . . .

* * *

וואס וואלט עס, למשל, די פועלי־ציון אונזערע געווארט, אז עס גרינדעט זיך א קולטור־געזעלשאפט?

זיי אליין האבן דאך ניט די כחות און די מיטלען אפצוגעבן זיך מיט דער ארי־בעט. אמווייניקסטנס 90 פּראצענט פון זייער ענערגיע גיבן זיי אפ אויף געלט זאמלונגען פאר ארץ־ישראל.

מילא, איצט ווייסן מיר שוין, אז די קולטור געזעלשאפט איז א״אידישסטר־שע מאכערייקע״, א "נייע פארטיי" און א. ו.ה.

אבער ווען זי האט זיך געהאלטן ביים גרינדן, האט מען דאך עס נאך ניט גע־וואוסט, און דאן האט מען איינגעלאדן אויף די פועלי־ציון צו קומען און העלפן זי פארמירן, און זיי האבן געקאנט קעמ־פען, אז זי זאל "דאס" ניט ווערן . . .

אבער די פועלי־ציון האבן באלד גאר צעשטיקט צירקולארן צו זייערע פאראיינען מיט דער וואַרנונג: "היט זיך פאר דער

(שלוס אויף לעצטער זייט)

ראט פון פעלקער ליגע וועט אויפנעמען ארץ־ישראל פראגע

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

זשענעוואַ, מאי 13 (איטא). — דער ראט פון דער פעלקער ליגע האט אויף דער נעכטיקער פרימארגנדיקער זיצונג באַ־שלאסן, אויף דער בקשה פונ׳ם בריטישן אויסערן מיניסטער הענדערסאן, איינצו־שליסן די פאלעסטינער פראגע אינ׳ם סדר־היום. צו נעבן דער בריטישער רעגירונג די געלעגענהייט צו אנאנסירן די נעמען פון די מיטגלידער פון דער קאמיסיע אויסצו־פארשן די כותלי־מערבי פראגע.

—(::)—

וועגרעוויל נעמט אויף ערשטן סי. פּי. אר. צוג אין שטעטל

עדמאנטאן, מאי 13. — די נייע צווייג ליניע פון דער סי. פּי. אר. אין מערב קאנאדע, וואס איז לעצטנס אויפגעבויט געווארן פון ווילינגראן צו וועגרעוויל, אל־בערטא, א מהלך פון 25 מייל, איז שבת אפיציעל דערקלערט געווארן פאר דערע־פענט, מיט דעם אנקום פון דער ערשטער אפיציעלער פאסאזשירן־באן צו דער נייע־ער איינזנבאן סטאנציע אין וועגרעוויל.

א רעגלמעסיקע איינזנבאן באדינונג אויף דער ליניע, דרום פון ווילינגראן, וואס וועט זיין פארבונדן מיט עדמאנ־טאן, וועט זיך אנפאנגען אין א וואך ארום.

הונדערטער איינוואוינער האבן אפגע־ווארט ארום דער פלאטפארמע די ערשטע סי. פּי. אר. באן אין שטעטל.

אנקומענדיקע אידישע אימיגראנטן

די פאלגנדיקע אידישע אימיגראנטן פאר דער וועסט קומען אן מיט דער באל־טיק־אמעריקע שיף "קאסטיושקא" (זיי ווערן דערוואַרטעט אין האליפאקס ארום מאי 17טן, און אין ווינניפעג — מאי 21טן):

שטירענשטיס פאמיליע, צו סעם שטע־רען, קאפמאן פאמיליע, צו ס. קאפמאן; לעאן ראט, צו ראזע ראט; יצחק גרובער, צו מרס. נ. גרובער; יאנקל קאפיק, צו מיס פרומע קאפיק; העלען אייזען, צו מ. גאלדבערג; איציק פרימאק, צו מיס שרה פרימאק; רחל זאיץ, צו מרס. ס. קלאפ־מאן;

דאבע מייסטער, צו מיס נ. מייסטער; מארים מעגדלמאן, צו מיס מ. מעגדלמאן; דבורה מיטלמאן, צו סי. מיטלמאן; אשר ווייגשטיין, צו ס. ווייגשטיין; חיים שר־חט, צו אידל שוחט; חיה־טעל פרישמאן, צו סי. גאלשמאן; ראזע פייט, צו א. ספּערלינג; חוה זעלמאן, צו נ. שטערן; פערל ביקאוויצקי, צו נ. דיינער; לייב ברוק, צו מיס אסתר גלאסער; רעגינא נאלרשטיין, צו מ. מארגעל.

—(::)—

אַרייכט אַז שאַלפּור איז אין די הענט פון אינדישע רעוואָלוציאָנערן

לאנדאן, מאי 13. — לויט א דעפעשע צו דער "דיילי מייל" פון באמבעי, געפינט זיך די נאנצע שטאט שאלאפור אין די הענט פון די ראיאטערס, און די סוחרים האבן מורא צו עפענען זייערע געשעפטן, זיי זאלן ניט צעפלינדערט ווערן.

א באטאליאן סאלדאטן פון פונא, ווערט בארייכטעט, איז אהין אפגעשיקט געווארן אויף דער בקשה פון דער לאקאלער רעג־רונג.

ווערזשוואור בען, סעקרעטאר פאר אינ־דיע, האט אין הויז דערקלערט, אז האר־זשי, אינדישער פירער ביי דער אפגאניס־טאנישער גרעניץ, איז באמבארירט גע־

ווארן פון עראפּלאנען, נאכדעם ווי ער האט זיך אפגעזאגט פון פאלגן דעם ברי־טישן באפעל צו פארלאזן די פּאזיציע וואס ער האט פארנומען 20 מייל פון פעשאוואר.

לארד אירווין, וויצע קעניג פון אינדיע האט געלאזט וויסן קיין לאנדאן, אז די נאנצע מוסולמאנישע באפעלקערונג פון אינדיע האט זיך אפגעזאגט פון צושטיין צו נאנדיס קאמפּיין, אז אויף דער אפגא־נער גרעניץ איז בכלל רואיק, אז דער זאלץ קאמפּיין איז אויפגעגעבן געווארן אין א סך פּראווינצן, אז בלויז די הינדוס אין גרעסערע שטעט פירן נאך אן דעם קאמ־פּיין און אז די ארבעטער בכלל זיינען גע־בליבן אומבאווירקט.

ציטונג פאָדערט אויף דייטשן צו באַקעמפן פריקס תפלה קעגן אידן

בערלין, מאי 13 (איטא). — די "פראנק־פורטער צייטונג" אפעלירט צו דעם גע־וויסן פונ׳ם דעמאקראטישן דייטשלאנ־ניס צו דערלויבן די "פאראומריניקונג פון זייער גייסט" מיט קולטוס מיניסטער פריקס תפילה קעגן אידן, איינגעפירט פון אים אין די טורינגישע שולן.

די קינדער, זאגט די צייטונג, ווערן אונ־טערריכט אין זייער סאמע ערשטער לעק־ציע אין רעליגיע, אז נאָם האט גענעבן דעם אידישן פאלק די הייליק שריפטן; גע־שריבן פון א אידן, און אז דעם דערליי־זערס מוטער איז געווען א אידישע. באלד אבער הייסט מען זיי זאגן א תפלה פון האס צו אידן. דער דאָזיקער ווידערשפּרוך פארניפּטעט די נשמות פון די קינדער.

די צייטונג זאגט ווייטער, אז די צענט־ראלע רעגירונג טאר ניט דערלאזן, אז די אידן וואס לעבן און שטארבן פאר דייטש־לאנד זאלן אויף אזא שענדלאכן אופן באַ־ליידיקט ווערן.

מאַטאַריסט טויטעט קינד און אַנטלויפט איבערלאָנדיק פאַרבלוטיקטן קער־פּערל אין בלאָטע

סעמועל מארקוס, פיר יאר און צען מאנאטן אלט, זון פון וויליאם מארקוס, 13 איינסלי קאורט, דארטשעסטער עווע־ניו, איז נעכטן ביי׳טאג מאמענטאל דער׳־הרג׳עט געווארן ווען ער איז אומגעגאנגען פון געווארן פון אן אוטאמאביל, אדער פון א טראם, אויף קאָרידאָן עווענוי און אייב־סלי סטריט.

דער דרייווער מיט זיין מאלך־המות־אוטאמאביל איז אנטלאפן, איבערלאזנ־דיק דעם טויטן קערפּערל אויף דער גאס. אויף וויפיל עס איז באקאנט צו דער פּאליציי, האט בלויז איין עדות צוגעזע־ען דעם אומגליקס־פאל, דאס איז געווען א קליינער אינגל.

דאס קינד איז געלעגן טויט אין א לוזשע וואסער ארום פינף מינוט צייט, ביז א פרוי וועלכע איז פארבייגעפאָרן אין אן אוטאמאביל האט אים באמערקט. זי

(שלוס אויף לעצטער זייט)

פאַראייניקטער ציון קאַמפּיין געעפנט אין מאָנטרעאַל מיט באַנקעט לכבוד א. דזש. פּרימאַן

מאנטרעאל, מאי 12. — אונטער דער פארזיצערשאפט פון ה. ל. סורקעס, אויפ׳ן באנקעט אראנזירט פונ׳ם אָרדן "הבו־נים" לכבוד א. דזש. פרימאן, איז נעכטן אין מאונט ראיאל האטעל געעפנט געווא־רען דער פאראייניקטער ציון קאמפּיין. צווישן די רעדנער זיינען געווען א. דזש. פרימאן, לואיס פיטש און ראבי קאלין.

די סומע פון 30 טויזנט דאלאר איז פאראנטפערט געווארן פון די הבונים מיט־גלידער אליין.

א. דזש. פרימאן האט צווישן אנדערע געזאגט: "וואס מיר ווילן, איז א פּלאץ אונטער גאט׳ס זון, וואו מיר זאלן קאר־נען באוועגן די אידן וואס ווילן פירן אן עכט אידישן לעבן. מיר מוזן באווייזן אונזער אמת׳ן באראקטער ניט מיט ווערטער, נאר מיט קרבנות. איך בין איבער־צייגט, אז די צוקונפט פון אונזער באַ־וועגונג איז א ליכטיקע. די ניט־ציוניסטן נעמען זייער ארבעט ערנסט. ניט ענ־לאנד קאן אפזאגן זיך פון דער באלפור דעקלאראציע, און ניט די אנדערע מלוכות. איר, טער, וועט זיך אין דעם באמפּיין באנעמען מיט שטערונגען, אבער מיר, אידן, זיינען געווייזט צו אנטוישונגען און קעמפן אמבעסטן מיט די רוקנס צום וואנט".

פיטש האט מיט גליענדיקע ווערטער געלויכט מר. פרימאן׳ס איבערגעגעבענע ארבעט פאר׳ן ציוניזם, און ער האט גע־זאגט: "מיר, אידן, האבן ניט קיין אור־זאך פאר פעסימיזם. מיר דארפן זיין צו־פרידן, וואס מיר האבן אנגעהאלטן אונ־

רעכטס, אונטן, דזשייקאב סינגער, פילאדעלפיע, קאסירער.

פון די וויכטיקסטע אויפטוען פון דער קאנווענשאן איז געווען די אסנינרונג פון איין מיליאן מיט 600 טויזנט דאלאר פאר די געזעלשאפטלאכע טעטיקייטן פון דעם אָרדן פאר די קומענדיקע פינף יאר. דער נאמען פון דער ארגאניזאציע איז געענ־דערט געווארן פון "אינדעפּענדענט אָר־דער בני־ברית" צו בלויז "בני־ברית".

נעזעלשאפטלאכער קאלענדאר

דינסטאג, מאי 13

טיי פון ליידים אקז. פון מושב־זקנים ביי מרס. ליזאק 428 ענדערסאן עווע.

שפּאציר פון מוטער־פאראיין פון ת״ת צו דער קאקא־קאלא געביידע. 2 בייטאג.

פארזאמ. פון יוגנע פרויען סיסטערהוד ביי מרס. ד. גאלדסטיין, 177 באראוס עווע.

קוואדער ברידזש ביי ליידים פון מ. כ. קליניק, 8.30 אוו., אין י. מ. ה. א. זאל.

דר. פערלמאן: "עקס שטראל און זיין באריי־טונג", ביי מוטער פאראיין פון ארב. רינג שול, 8.30 אוו. אין פרייהייט טעמפּל.

מיטוואך, מאי 14

"ליינן־קרייז מוטער פאראיין פון פּריך שול, 2.30 נ.מ. ביי מרס. קצלער, 249 קאר לערזיש עווע.

באוועגלאכע בילדער איבער געזונטהייט ביי מוטער־פאראיין פון פּרידשול 8.30 אוונט, אין שול.

שוועסטער אוונט און וואלן פון באאמ־טע פון ליידים אקז. פון ת״ת. בארינט פון פּרעזידענטן, 8.30 אוונט, אין ת״ת.

שפּאציר פון דער פרויען אקז. פון מושב זקנים צו דער קאקא־קאלא געביידע. 2 נ.מ.

פארז. פון פּוע״צ פרויען קלוב ביי מרס. זענינ, 495 פּרינסעסס עווע, 8.30 אוו.

פארזאמ. פון בנות שלום, 8.30 אוונט, אין שטייטמאן האל.

דאָנערשטאָג, מאי 15

אנפאנג פונ׳ם יערלאכן דאלאר קאמפּיין פון די פּוע״צ פרויען קלובן.

פרייטאג, מאי 16

פארזאמ. פון צוויי 1 איר. קולט. נעז., אין פּרץ אינסט., 8.45 (פונקט) ביז 11 אוו.

שבת, מאי 17

מענער־אוונט ביי איד. נאצ. ארב. פארב. בר. 20 פון 9 נ.מ., אין פּרץ־אינסטיטוט.

זונטאָג, מאי 18

טיי פון פרויען לינת־הצדק ביי מרס. ס. פעלדמאן, 769 מעגנוס עווע. (קאר. אר־לינגטאן), 2.30 ביז 11 נ.מ.

"סילווער טי" פון מאקאריווער פרויען ביי מרס. וויינשטאק, 449 מעגנוס עווע.

אלגעמ. פארזאמ. פון חברה לינת הצדק אין נייער ת״ת, רום 1, דר. ב. וויקטאר איבער "נייע ציטן, נייע קראנקהייטן".

מאָנטאָג, מאי 19

שוועסטער־אוונט פון מוטער־פאראיין פון ת״ת, 8.30 אוונט, אין ת״ת.

זונטאָג, מאי 25

גראדואירונג פייערונג פון פּרידשול, אין דאמיניאן טעאטער, פונקט 3 נ.מ.

מזל טוב

א זון געבארן צו מר. און מרס. מ. שאר, 598 מאניטאבא עווענוי, מוטער און קינד ביי בעסטן צושטאנד אין סט. באניפייס האספּיטאל.

פאַראייניקטער ציון קאַמפּיין געעפנט אין מאָנטרעאַל מיט באַנקעט לכבוד א. דזש. פּרימאַן

מאנטרעאל, מאי 12. — אונטער דער זער פּאזיציע, ניט דערלויבנדיק קיין פאַ־ניק צו שטערן אונזערע פלענער״.

פאר׳ן באנקעט זיינען אינ׳ם אָרדער הבונים אינסטאלירט געווארן די פאלגנ־דיקע ערן־מיטגלידער: לייאן קאהען, ערן־וויצע־פּרעז. פון דער ציוניסטישער אָרג.; ה. דונקלמאן, טאראנטאָ, ערן־וויצ־פּרעז.; סעמועל הארט און דזש. לע־ווינסאן.

מאנטרעאל. — איבער 500 פרויען האַ־בען דאָ פאר שפּראָכן זייער מיטהילף צום באנקעט: "וואס מיר ווילן, איז א פּלאץ אמולונג לכבוד מרס. א. דזש. פרימאן, קאנאדער הדסה פּרעזידענטן. מרס. פרי־מאן האט אין איר רעדע באטאָנט די וויכטיקייט פון דער מיטהילף פון יעדער הדסה מיטגלידער. זי האט אנאנסירט, אז די הדסה קאנווענשאן דאס יאר וועט פאקומען אין אטאווא, סעפּט. 7טן.

300 טויזנט דאלאר איז דער ציל אוועקגעשטעלט דאס יאר פאר׳ן קאמפּיין אין קאנאדע.

—(::)—

שטעטל אין גאליציע אָפּגעברענט

לעמבערג, מאי 13 (איטא). — א שריפה האט פארניכטעט דאס שטעטל הארד־קאוו. די נאנצע אידישע באפעלקערונג איז פארבליבן אן א דאך איבער׳ן קאפּ. דער פייער האט געבושעוועט דורך דער נאכט.

אַמאַלגאַמייטעד קליידער אַרבעטער קאַנווענשאָן געעפנט אין טאָראָנטאָ

טאראנטאָ, מאי 13 (איטא). — די נייע־טע צוויי־יערלאכע קאנווענשאן פון די אמאלגאמייטעד קלאדינג ווארקערס איז דא געעפנט געווארן אין מעסי האל נעכטן אינגעדרפר, אין דער אנוועזנהייט פון פיר טויזנט מענשן.

לאזארוס מארקאוויץ, פאווארלטער פון דער טאראנטער "דזשאינט בארד", האט באגריסט די קאנווענשאן. דזשיימס סימפ־סאָן, קאנטראלער פון דער שטאט טאראנ־טאָ, האט באגריסט די קאנווענשאן אין נאמען פון דער שטאט.

דעפּ. דזש. ס. וואודסווארט, ארבעטער, פון וויניפעג, האט באגריסט די דעלעגאטן אין נאמען פון דער ארבעטער פארטיי, אין האט גערעדט וועגן דער וויכטיקייט פון אן ארבעטער פארטיי אין פאליטישן פעלד.

פּרעזידענט הילמאן און סעקרעטאר שלאסבערג האבן אין זייערע רעדעס דער־ציילט וועגן די גתיסע דערפאלגן פון דער יוניאן זינט דער לעצטער קאנווענשאן אין סינסינעטי, באזונדערס דעם זיג אין פיי־לאדעלפיע, וואו זיי האבן אריינגענומען נייע צען טויזנט מיטגלידער, און דעם דערפאלג אין מיילוואקי.

נאכמיטאג זיינען די דעלעגאטן און געסט ארויסגעפירט געווארן אויף א טור איבער דער שטאט, און אין אוונט איז לכבוד זיי דורכגעפירט געווארן א באנקעט און טאנץ.

אידישע עקסצעסן בושעזוען אין רומעניע

די אנפירנדיקע באאמטע פון דעם אָרדען בני־ברית, דערווייל אויף דער 13טער 5־יאָריקער קאָנווענשאָן, אין סינסינאטי אפריל דעם 30טן

אַנטלויפן פון אַנטיסעמיטישע אַטאַקעס

(ספּעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

בוקארעסט, מאי 13 (איטא). — מיליי־טערישע אפטיילונגען פאטרולירן די גאנצן פון יאסי, נאכדעם ווי א גרופּע קוויסטי־שע סטודענטן האבן אטאקירט אידישע פארבייגייער אין פארבינדונג מיט דער פייערונג פונ׳ם רומענישן נאציאנאלן יום־טוב דעם 10טן מאי. דער פאליציי איז געלונגען צו ארעסטירן בלויז איינעם פון די כוליגאנעס, א געוויסן לידעצעאנו, וועל־כער איז אבער צלייך באפרייט געווארן.

א אידישע דעלעגאציע, אנגעפירט פונ׳ם אונ׳ווערסיטעט פּראפעסאר באטקעס, האט אריינגעגעבן א פּראטעסט צום יוסטיץ מי־ניסטער קעגן דער באהאנדלונג פון די ארעסטירטע אידן פון טרינופרומאס, ארעסטירט פאר פארטייזיק זיך קעגן אן אטאקע פון קוויסטן, פאדערנדיק זייער באפרייונג.

פון באלטיק, בעסאראביע, ווערט באַ־ריכטעט, אז א געשלעג איז דארט אויסגע־בראכן, ווען די קוויסטן האבן געפּרוּווט אפנעמען דעם ווייס־בלויען פלאג געטראגן פון שילער פון דער אידישער גימנאזיע, וואס־האבן זיך באטייליקט אין א פּאראַ־לבבור דעם 10טן מאי. כאטש איין קוויסט איז ארעסטירט געווארן, איז ער אבער באלד באפרייט געווארן.

טשערנאָוויץ, מאי 13 (איטא). — הונ׳ דערטער אידישע פליכטלינגען זיינען אנ־געקומען קיין דארן, בוקאָווינע, אנטלויפנ־דיק פון די אנטיסעמיטישע אטאקעס וואס בושעווען אין א צאל דערפער און שטעט־לאך, באזונדערס אין דישנאָוו און בארשא געגנטן, אין מארמאראש. די פליכטלינגען האבן זיך געזעען מיט סענאטאר עבנער, פּאדערנדיק שוץ. עבנער האט טעלעגראַ־פירט צום פּרעמיער און צום אינערן מי־ניסטער, מען זאל אננעמען מיטלעך קעגן די כוליגאנעס. דערווייל אבער גייען ר־אטאקעס אָן.

באַנקעט לכבוד אַרבעטער פאַרטיי אין טאָראָנטאָ

(שלוס פון ווייטער)

אמאלגאמייטעד קלאדינג ווארקערס אין דא געעפנט געווארן אין מעסי האל נעכטן אינגעדרפר, אין דער אנוועזנהייט פון פיר טויזנט מענשן.

לאזארוס מארקאוויץ, פאווארלטער פון דער טאראנטער "דזשאינט בארד", האט באגריסט די קאנווענשאן. דזשיימס סימפ־סאָן, קאנטראלער פון דער שטאט טאראנ־טאָ, האט באגריסט די קאנווענשאן אין נאמען פון דער שטאט.

דעפּ. דזש. ס. וואודסווארט, ארבעטער, פון וויניפעג, האט באגריסט די דעלעגאטן אין נאמען פון דער ארבעטער פארטיי, אין האט גערעדט וועגן דער וויכטיקייט פון אן ארבעטער פארטיי אין פאליטישן פעלד.

פּרעזידענט הילמאן און סעקרעטאר שלאסבערג האבן אין זייערע רעדעס דער־ציילט וועגן די גתיסע דערפאלגן פון דער יוניאן זינט דער לעצטער קאנווענשאן אין סינסינעטי, באזונדערס דעם זיג אין פיי־לאדעלפיע, וואו זיי האבן אריינגענומען נייע צען טויזנט מיטגלידער, און דעם דערפאלג אין מיילוואקי.

נאכמיטאג זיינען די דעלעגאטן און געסט ארויסגעפירט געווארן אויף א טור איבער דער שטאט, און אין אוונט איז לכבוד זיי דורכגעפירט געווארן א באנקעט און טאנץ.